

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De President van de Algemene Rekenkamer
mevrouw drs. S.J. Stuiveling
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Helene de Man

T 070-3427783
F 070-3427965
h.h.a.man@minfin.nl

Datum 01 JUL 2014

Betreft Brief Algemene Rekenkamer over de Bankenunie

Ons kenmerk
FM/2014/1006 M

Uw brief (Bankenunie)

Bijlage

Geachte mevrouw Stuiveling,

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om een bestuurlijke reactie te geven op de conceptbrief van de Algemene Rekenkamer aan de Tweede Kamer over de Europese Bankenunie. Bij deze wil ik graag benadrukken dat ik, net als de Algemene Rekenkamer, hecht aan structurele, publieke externe controle van alle uitvoerende instanties binnen de Bankenunie. Hieronder zal ik ingaan op de vier aanbevelingen die u in dat kader heeft gedaan.

Aanbeveling 1: Sluitend toezicht- en controlesysteem op het SSM op EU-niveau

In uw brief constateert u dat op Europees niveau geen sluitend systeem van toezicht en controle op het Single Supervisory Mechanism (SSM) tot stand is gebracht. U beveelt aan dat ik mij binnen Europees verband inspan om de publieke externe controle op de toezichtstaken van de Europese Centrale Bank (ECB) door de Europese Rekenkamer (ERK) te borgen. De ERK dient een breed mandaat - controle op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid - te krijgen met bijbehorende onbeperkte toegang tot alle toezichtdossiers, de mogelijkheid om informatie uit te wisselen met de nationale rekenkamers en ruime publicatiemogelijkheden.

Goed georganiseerde, sluitende publieke controle op de toezichtstaken van de ECB acht ook ik van groot belang. Om die reden heeft Nederland zich tijdens de onderhandelingen over de SSM-verordening met succes ingezet om ervoor te zorgen dat een bepaling zou worden opgenomen die het mogelijk maakt dat de ERK bij het verrichten van een doelmatigheidscontrole van het bestuur bij de ECB, tevens rekening houdt met de toezichttaken van de ECB.¹ Ik ga ervan uit dat de ERK deze controletaak ten aanzien van de toezichttaken van de ECB voortvarend zal oppakken.

Tegelijkertijd besef ik dat het huidige mandaat van de ERK en de aan haar toegekende bevoegdheden² mogelijk onvoldoende zijn om controle op het

¹ Artikel 20, zeven lid, Verordening (EU) Nr. 1024/2013 VAN DE RAAD van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (verordening bankentoezicht).

² Op grond van artikel 285 e.v. VWEU.

bankentoezicht door de ECB van een gelijkwaardig niveau te realiseren als dat van de Algemene Rekenkamer op DNB. Ik zal binnen EU-verband pleiten voor voldoende bevoegdheden voor de ERK om controle op de toezichtstaken van de ECB op afdoende wijze te borgen.

Directie Financiële Markten

Ons kenmerk
FM/2014/1006 M

Aanbeveling 2: Ministeriële verantwoordelijkheid na invoering SSM

In de tweede aanbeveling verzoekt u mij om te verduidelijken wat na invoering van het SSM in Nederland de ministeriële verantwoordelijkheid van de Minister van Financiën inhoudt voor het toezicht op de grote banken en wat de mogelijkheden voor publieke externe controle zijn op het (uitvoerend) toezicht door DNB op deze grote banken. Voorts vraagt u over welke informatie de Algemene Rekenkamer nog kan beschikken ten aanzien van banken die onder het toezicht van de ECB gaan vallen.

Na invoering van het SSM is de ECB verantwoordelijk voor het toezicht op significante banken en voor het doeltreffend en samenhangend functioneren van het SSM. DNB is verantwoordelijk voor het toezicht op minder significante banken en voor het verlenen van bijstand aan de ECB bij haar toezicht op significante banken. De ECB kan in het kader van het toezicht op minder significante banken instructies geven aan DNB of, indien zij dat nodig acht, het toezicht naar zich toe trekken. Bovenstaande heeft tot gevolg dat de ministeriële verantwoordelijkheid wordt beperkt ten aanzien van het toezicht dat onder het SSM wordt uitgeoefend door, onder verantwoordelijkheid van, of op instructie van de ECB.

Voor wat betreft de informatiepositie van de Algemene Rekenkamer verwijs ik naar het onlangs in werking getreden wetsvoorstel dat het mogelijk maakt dat toezichtsvertrouwelijke informatie door de Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten aan Algemene Rekenkamer wordt verstrekt. De geheimhoudingsbepaling in de Wet op het financieel toezicht staat verstrekking van informatie door DNB aan de Algemene Rekenkamer daardoor niet langer in de weg.

Voor wat betreft informatie die onder de ECB berust, zijn de regels uit de SSM-verordening van toepassing. Daar is geregeld dat de ECB informatie kan uitwisselen met onder meer nationale autoriteiten en lichamen, in de gevallen waarin lidstaten voorzien in de mogelijkheid tot openbaarmaking van die informatie krachtens relevant Unierecht. Onder relevant Unierecht valt ook de richtlijn kapitaalvereisten, waarin in de mogelijkheid is voorzien van openbaarmaking van informatie aan nationale rekenkamers. Eerdergenoemd wetsvoorstel is te beschouwen als implementatie van deze bepaling uit de richtlijn kapitaalvereisten, waardoor de mogelijkheid ontstaat voor de ECB om informatie uit te wisselen met de Algemene Rekenkamer.

De verschuiving van toezichttaken naar de ECB zal vermoedelijk ook consequenties hebben voor de verdeling van controletaken tussen de Algemene Rekenkamer en de ERK en de mogelijkheden voor controle door de Algemene Rekenkamer op het toezicht door DNB. Gezien het belang van een sluitende controle op het toezicht door de ECB en DNB, zal ik mij blijven inzetten voor behoud van de mogelijkheid van de Algemene Rekenkamer om informatie in te zien bij DNB over het door haar uitgeoefende toezicht binnen de nieuwe context van het SSM, dan wel voor uitbreiding van de bevoegdheden van de ERK hiertoe.

Aanbeveling 3: Middelen ESM-auditcomité om onderzoekswerkzaamheden te verrichten

Over *directe* bankensteun uit het ESM merkt u op dat het in de lijn der verwachting ligt dat dit onder de controle van het ESM-auditcomité komt te vallen. In dat kader beveelt u aan dat ik mij er bij de Board of Governors van het Europees Stabieliteits Mechanisme (ESM) voor inzet dat het ESM-auditcomité de beschikking krijgt over de benodigde middelen om alle onderzoekswerkzaamheden te verrichten, mede gericht op het nieuwe ESM-instrument voor directe herkapitalisatie van banken.

Over dit nieuwe ESM-instrument is inmiddels een volledig politiek akkoord bereikt en het streven is gericht op formele instelling door de Raad van gouverneurs in de herfst van 2014, nadat de relevante nationale procedures zijn afgerond. De verwachting van de Algemene Rekenkamer dat dit nieuwe instrument onder de controle van het ESM-auditcomité zal gaan vallen, is terecht. Het onafhankelijke ESM-auditcomité heeft op grond van het ESM-verdrag de taak om integraal de financiën van het ESM te controleren. Eventuele nieuwe ESM-instrumenten vallen daar automatisch ook onder. Tevens bepaalt het ESM-verdrag dat het ESM-auditcomité volledige toegang heeft tot alle ESM-documenten die het nodig heeft voor de uitvoering van zijn taken. Nederland heeft zich vanaf het begin van het ESM ingezet voor een sterk, onafhankelijk ESM-auditcomité met voldoende middelen en bevoegdheden. Ik onderschrijf het belang van adequate middelen voor dit comité om de opgedragen taken goed te kunnen uitvoeren en ik beschik niet over enige signalen dat zich op dit gebied knelpunten zouden kunnen gaan voordoen in geval van toevoeging van het instrument voor directe herkapitalisatie aan de reeds bestaande ESM-instrumenten.

Aanbeveling 4: Onderzoeksmogelijkheden ERK bij de Europese Resolutieautoriteit

In de laatste aanbeveling wordt verzocht om duidelijkheid over de beoogde onderzoeksmogelijkheden van de ERK bij de op te richten Europese Resolutieautoriteit, alsmede over de afspraak dat de ERK iedere 12 maanden een rapport zal publiceren over de doeltreffendheid en doelmatigheid van de Europese Resolutieautoriteit.

De artikelen 60, 61, 63 en 81bis van de SRM-verordening³ bevatten alle bevoegdheden van de ERK in het kader van het Single Resolution Mechanism (SRM). De ERK stelt op grond van artikel 81bis van de verordening elk jaar een speciaal verslag op betreffende het gebruik van het Europese afwikkelfonds en een verslag over haar bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningen van de afwikkelingsraad (artikel 81bis, vierde lid, van de SRM-verordening).

Daarnaast beschikt de ERK op grond van de artikelen 60, 61 en 63 van de verordening over de volgende, aanvullende bevoegdheden in het kader van haar onderzoek:

³ De SRM-verordening is nog niet gepubliceerd. Deze link leidt naar de door het Europees Parlement aangenomen tekst van de SRM-verordening en is de meest recente openbare tekst:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getOoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2014-0341+0+ODC+XML+V0//NL>.

- de ERK is bevoegd commentaar te geven op de voorlopige rekeningen en op het verslag over het begrotings- en financieel beheer van de afwikkelingsraad (artikel 60, tweede lid, van de SRM-verordening);
- de ERK adviseert de afwikkelingsraad in het kader van de vaststelling van de interne financiële bepalingen (artikel 61 van de SRM-verordening); en
- de ERK heeft in het kader van de fraudebestrijdingsmaatregelen de bevoegdheid om bij alle begunstigen, contractanten en subcontractanten die van de afwikkelingsraad middelen hebben ontvangen, controles op stukken en controles ter plaatse te verrichten (artikel 63, tweede lid, van de SRM-verordening). Deze bevoegdheden zijn een aanvulling op de bevoegdheden die de ERK al heeft op grond van het Werkingsverdrag van de Europese Unie.

Directie Financiële Markten

Ons kenmerk
FM/2014/1006 M

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

J.R.V.A. Bijsselbloem